

Wymagania dla uczniów na poszczególne oceny z przedmiotu biologia dla klasy 4

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy przyrody nieożywionej i ożywionej podaje dwa przykłady informacji uzyskanych dzięki wybranym zmysłom wyjaśnia, czym jest obserwacja podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie przeprowadza obserwację za pomocą lupy podaje nazwy głównych kierunków geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie pojęcia przyroda; wymienia trzy niezbędne do życia składniki przyrody nieożywionej; podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka omawia na przykładach rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata wymienia źródła informacji o przyrodzie przyporządkowuje przyrząd służący do prowadzenia obserwacji do obserwowanego obiektu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy ożywionych elementów przyrody; wskazuje w najbliższym otoczeniu wytwory działalności człowieka porównuje informacje uzyskiwane za pomocą poszczególnych zmysłów wymienia cechy przyrodnika omawia etapy doświadczenia proponuje przyrząd odpowiedni do obserwacji konkretnego obiektu 	<ul style="list-style-type: none"> skutki niewłaściwego odżywiania się wyjaśnia, na czym polega higiena osobista podaje sposoby na uniknięcie zakażenia się grzybicą porównuje objawy przeziębienia z objawami grypy i anginy klasyfikuje pasożyty charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na jej pozostałe elementy przeprowadza dowolne doświadczenie posługując się instrukcją, zapisuje obserwacje i wyniki sposób wyznaczania kierunku północnego na podstawie położenia Gwiazdy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje ciała stałe, ciecze i gazy wymienia stany skupienia wody podaje przykłady odczytuje wskazania termometru wymienia składniki pogody wyjaśnia, dlaczego burze są groźne dobiera odpowiednie przyrządy służące do pomiaru buduje wiatromierz odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody przedstawia stopień zachmurzenia za pomocą symboli 	<ul style="list-style-type: none"> określa charakterystyczne cechy obserwowanych obiektów przyporządkowuje skróty do nazw głównych kierunków geograficznych określa warunki korzystania z kompasu wyznacza główne kierunki geograficzne za pomocą gnomonu wymienia stany skupienia przykłady wykorzystania właściwości ciał stałych w życiu codziennym przykłady zjawiska rozszerzalności cieplnej ciał stałych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje najważniejsze części mikroskopu wyjaśnia, co to jest widnokrąg samodzielnie wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu róża kierunków skróty polskie i angielskie wyjaśnia, w jaki sposób wyznacza się kierunki pośrednie wyjaśnia, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej podaje przykłady rozszerzalności cieplnej wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania formułuje wnioski na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia drobnoustroje mogące wnikać przez skórę omawia sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję rozpoznaje dziko rosnące rośliny trujące omawia symbole umieszczone na różnych substancjach wyjaśnia, czym jest uzależnienie uzasadnia, dlaczego napoje energetyzujące nie są obojętne dla zdrowia rysuje plan pokoju dobiera skalę do wykonania planu dowolnego obiektu 	<p>Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, popierając swoje stanowisko przykładami z życia, dlaczego ważna jest znajomość właściwości ciał przedstawia zmiany stanów skupienia wody podczas jej krążenia – model rozpoznaje rodzaje chmur na podstawie opisu przedstawia – w formie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, zachód Słońca • rysuje „drogę” Słońca na niebie • podaje daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku • podaje przykłady zmian zachodzących w przyrodzie żywej • wymienia czynności życiowe organizmów • odróżnia organizmy jednokomórkowe od organizmów wielokomórkowych • określa, czy podany organizm jest samożywny czy cudzożywny 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza, zgodnie z instrukcją, doświadczenia • wyjaśnia, na czym polega parowanie i skraplanie • wyjaśnia, co nazywamy pogodą, pojęcia: upał, przymrozek, mróz • podaje nazwy osadów atmosferycznych • zapisuje temperaturę dodatnią i ujemną • podaje jednostki, w których wyraża się składniki pogody • buduje deszczomierz • prowadzi tygodniowy kalendarz pogody • określa aktualny stopień zachmurzenia nieba 	<p>przeprowadzonych doświadczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia rodzaje osadów atmosferycznych na ilustracjach • wyjaśnia, czym jest ciśnienie atmosferyczne, wiatr • wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych • przygotowuje możliwą prognozę pogody dla swojej miejscowości na następny dzień • określa zależność między wysokością Słońca a temperaturą powietrza • określa zależność między wysokością Słońca a długością cienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje zbiór znaków kartograficznych dla planu okolicy • opisuje krajobraz najbliższej okolicy • klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości • omawia elementy doliny • opisuje skały w najbliższej okolicy • omawia proces powstawania gleby • charakteryzuje wody słodkie występujące na Ziemi • podaje przykłady działalności człowieka, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu 	<p>mapy – prognozę pogody dla Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady praktycznego wykorzystania wiadomości o warunkach w różnych porach roku – projekt • omawia podział organizmów na pięć królestw • prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat pasożytnictwa w świecie roślin, podaje przykłady obrony przed

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady organizmów cudzożywnych • wskazuje na ilustracji charakterystyczne cechy drapieżników • układa łańcuch pokarmowy • wymienia korzyści z uprawy roślin w domu i ogrodzie • podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka w domu • przykłady produktów bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy • położenie poszczególnych narządów przewodu pokarmowego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie obserwacji • omawia pozorną wędrówkę Słońca nad widnokretem • wyjaśnia pojęcia: równonoc, przesilenie • wyjaśnia pojęcia: organizm jednokomórkowy, organizm wielokomórkowy • podaje cechy organizmów • rozpoznaje wybrane organy/narządy • dzieli organizmy cudzożywne ze względu na rodzaj pokarmu • podaje przykłady organizmów roślinożernych • dzieli mięsożerców na drapieżniki • wyjaśnia zależności pokarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie górowanie Słońca • omawia zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokretem w poszczególnych porach roku • omawia hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych • charakteryzuje czynności życiowe organizmu • wyjaśnia pojęcia: organizm samożywny, organizm cudzożywny • wymienia cechy roślinożerców • podaje przykłady zwierząt odżywiających się szczątkami glebowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy w podręczniku lub atlasie podaje przykłady pomników przyrody ożywionej i nieożywionej na terenie Polski i swojego województwa • wyjaśnia pojęcie plankton • omawia na przykładach przystosowania zwierząt do ruchu wody • rozpoznaje na ilustracjach organizmy charakterystyczne dla każdego z biegów rzeki • omawia przystosowania organizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wrogami w świecie roślin i zwierząt • wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa • wykonuje zielnik, w którym umieszcza pięć okazów • alfabet witamin – występowanie i znaczenie • omawia rolę narządów wspomagających trawienie • proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnym

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje serce i naczynia krwionośne wymienia rodzaje naczyń krwionośnych mierzy puls higiena pokazuj położenie narządów budujących układ oddechowy porównuje rozmnażanie płciowe z rozmnażaniem bezpłciowym omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny wyjaśnia pasożytnictwo opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego podaje trzy przykłady roślin stosowanych jako przyprawy omawia zasady opieki nad zwierzętami podaje przykłady dzikich zwierząt żyjących w mieście wymienia składniki pokarmowe przyporządkowuje podane pokarmy do wskazanej grupy pokarmowej wymienia narządy budujące przewód pokarmowy omawia rolę układu pokarmowego podaje zasady higieny układu pokarmowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia nazwy ogniw łańcucha pokarmowego układa łańcuchy pok. rozpoznaje wybrane rośliny doniczkowe znajomość wymagań życiowych uprawianych roślin wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie zwierzęta możemy hodować w domu wskazuje źródła informacji na temat hodowanych zwierząt omawia rolę składników pokarmowych w organizmie wyjaśnia pojęcie trawienie opisuje drogę pokarmu w organizmie 	<ul style="list-style-type: none"> żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki charakteryzuje poszczególne strefy jeziora rozpoznaje na ilustracjach pospolite zwierzęta związane z jeziorami układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze omawia rolę wiatru w życiu roślin opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie doświadczeni a formułuje wnioski dotyczący zależności między zmysłem smaku a zmysłem powonienia wyjaśnia przyczyny różnic w budowie układu rozrodczego żeńskiego i męskiego przygotowuje propozycję prawidłowego jadłospisu na trzy dni, który będzie odpowiedni w okresie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> formułuje apel do osób mających zamiar hodować zwierzę na modelu lub planszy wskazuje kości o różnych kształtach wymienia zadania mózgu omawia przebieg rozwoju nowego organizmu wyjaśnia na przykładach, czym jest odpowiedzialność wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia wskazuje na planszy lub modelu położenie narządów zmysłów wymienia zadania narządów smaku i powonienia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę serca i naczyń krwionośnych wymienia narządy budujące drogi oddechowe określa rolę układu oddechowego opisuje zmiany w wyglądzie części piersiowej podczas wdechu i wydechu wymienia elementy budujące układ ruchu wymienia trzy funkcje szkieletu omawia rolę poszczególnych narządów zmysłów wymienia zasady higieny oczu i uszu wymienia narządy tworzące żeński i męski układ rozrodczy określa rolę układu rozrodczego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia funkcje układu krwionośnego wyjaśnia, czym jest tętno określa cel wymiany gazowej omawia rolę poszczególnych narządów wyjaśnia rolę komórek z rzęskami rozdziela rodzaje połączeń kości wyjaśnia, w jaki sposób mięśnie są połączone ze szkieletem wskazuje na planszy małżowinę uszną, przewód słuchowy i błonę bębenkową omawia zasady higieny układu nerwowego omawia rolę poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przystosowania roślin do wykorzystania światła charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, rozpoznaje organizmy rozpoznaje w zielniku pospolite gatunki roślin rozpoznaje przy pomocy klucza do oznaczania roślin pospolite rośliny łąkowe podaje przykłady innych upraw niż zboża i warzywa, wskazując sposoby ich wykorzystywania przedstawia zależności występujące na polu w formie co 	<p>dojrzewania - uzasadnia</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym są szczepionki, kalendarz szczepień prezentuje plakat informujący o zagrożeniach w swojej okolicy uzasadnia konieczność zachowań asertywnych przygotowuje informacje na temat pomocy osobom uzależnionym wyjaśnia pojęcia: skala mianowana, podziałka liniowa

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komórki rozrodcze wyjaśnia pojęcie zapłodnienie podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania u własnej płci podaje zmiany w funkcjonowaniu skóry wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk omawia sposoby dbania o zęby wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady higieny układu rozrodczego wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania omawia zasady higieny podaje zasady prawidłowego odżywiania opisuje sposób pielęgnacji paznokci wyjaśnia, na czym polega właściwy dobór odzieży - przykłady wyczynku czynnego i biernego wymienia przyczyny chorób zakaźnych wymienia nazwy chorób przenoszonych drogą oddechową omawia przyczyny zatruć 	<p>narządów układu rozrodczego</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania wymienia wszystkie zasady zdrowego stylu życia wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia wymienia sposoby zapobiegania chorobom przenoszonym drogą oddechową i przez krew wymienia szkody, które pasożyty powodują w organizmie wymienia charakterystyczne cechy muchomora sromotnikowego 	<p>najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zboża rosnące w najbliższej okolicy podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną klasyfikuje wskazane elementy na: ożywione składniki przyrody, nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka wyjaśnia, w jakim celu prowadzi się doświadczenie uzasadnia celowość 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje dokładność planu miasta i mapy przygotowuje prezentację o najciekawszych formach terenu w Polsce na podstawie własnych zdjęć przygotowuje kolekcję skał z najbliższej okolicy wraz z ich opisem przygotowuje plakat lub prezentację na temat zmian krajobrazu na przestrzeni dziejów prezentuje – w dowolnej formie –

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<p>h i zwierząt pasożytniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady zabezpieczenia przed chorobami wymienia zjawiska pogodowe, które mogą stanowić zagrożenie odróżnia muchomora sromotnikowego od innych grzybów określa sposób postępowania po użądleniu podaje przykłady środków czystości, które stwarzają zagrożenia dla zdrowia wymienia rodzaje urazów skóry wskazuje wpływ nikotyny i alkoholu na 	<ul style="list-style-type: none"> określa zachowania zwierzęcia, które mogą świadczyć o tym, że jest ono chore na wściekliznę określa zasady postępowania w czasie burzy, gdy przebywa się w domu lub poza nim podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu przyporządkowuje nazwę zagrożenia do symboli umieszczanych na opakowaniach podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać podaje przykłady skutków działania alkoholu na organizm 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy zatrucia grzybami omawia zasady pierwszej pomocy po kontakcie ze środkami czystości wyjaśnia, na czym polega palenie bierne wymienia skutki przyjmowania narkotyków wyjaśnia pojęcie skala liczbowa oblicza wymiary przedmiotu w różnych skalach opisuje słowami fragment terenu przedstawiony na planie lub mapie orientuje plan lub mapę za pomocą kompasu wyjaśnia pojęcie krajobraz wymienia składniki krajobrazu 	<p>zaplanowanej obserwacji</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej przykłady wykorzystania wyznaczenia kierunków geograficznych klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości wyjaśnia kruchość, plastyczność i sprężystość porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów opisuje zasadę działania termometru cieczowego 	<p>informacje na temat ochrony przyrody w najbliższej okolicy: gminie, powiecie lub województwie – zdjęcia własne</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o największych organizmach żyjących w środowisku wodnym archiwum zdjęć – organizmy w trzech biegach rzeki prezentuje przystosowanie organizmów do życia na

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<p>organizm człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje zapisane w legendzie • wskazuje kierunki geograficzne na mapie • odszukuje na planie okolicy wskazany obiekt • rozpoznaje rodzaje krajobrazów • podaje przykłady krajobrazu naturalnego • określa rodzaj krajobrazu okolicy • rozpoznaje wzniesienia i zagłębienia • wyjaśnia, czym są równiny • wykonuje modele wzniesienia i doliny 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie • wyjaśnia, jak powstaje plan • rysuje plan dowolnego przedmiotu • rozpoznaje obiekty przedstawione na planie lub mapie za pomocą znaków kartograficznych • określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu • wymienia rodzaje krajobrazów • wyjaśnia pojęcie krajobraz kulturowy • wskazuje w krajobrazie najbliższej okolicy składniki, które są 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych • wskazuje naturalne składniki krajobrazu najbliższej okolicy • opisuje wklęsłe formy terenu • opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych • rozpoznaje skałę występującą w okolicy • wyjaśnia pojęcia: wody słodkie, wody słone • wykonuje schemat podziału wód powierzchniowych • omawia warunki niezbędne do powstania jeziora • omawia zmiany w krajobrazie wynikające 	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentuje doświadczenia według poznanego schematu • podaje znane z życia codziennego przykłady zmian stanów skupienia wody • przedstawia zmiany stanu skupienia wody • wyjaśnia, jak tworzy się nazwę wiatru • rozpoznaje na mapie rodzaje wiatrów • odczytuje prognozę pogody przedstawioną za pomocą znaków graficznych • omawia zmiany długości cienia w ciągu dnia 	<p>łądzie – zdjęcia własne</p> <ul style="list-style-type: none"> • warstwy lasu, dokumentacja własna • wykonuje zielnik z poznanych na lekcji roślin łąkowych • wyjaśnia, w jakiś sposób człowiek może wykorzystać dziko żyjące zwierzęta do ochrony roślin uprawnych przez szkodnikami

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje pokazane skały do poszczególnych grup • podaje przykłady wód słonych • wskazuje na mapie przykład wód stojących i płynących w najbliższej okolicy • rozpoznaje na zdjęciach krajobraz kulturowy • podaje dwa/trzy przykłady zmian w krajobrazie • wymienia formy ochrony przyrody w Polsce • podaje przykłady ograniczeń obowiązujących na obszarach chronionych 	<p>wytworami człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie ilustracji elementy wzniesienia • wskazuje formy terenu w krajobrazie najbliższej okolicy • podaje przykłady skał litych, zwięzłych i luźnych • podaje przykłady wód słodkich • wskazuje różnice między oceanem a morzem • na podstawie ilustracji rozróżnia rodzaje wód stojących i płynących • - różnice między jeziorem a stawem • wymienia, podając przykłady, od jakich nazw pochodzą 	<p>z rozwoju rolnictwa i przemysłu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości • wyjaśnia cel ochrony przyrody • wyjaśnia, czym są rezerваты przyrody • wyjaśnia różnice między ochroną ścisłą a ochroną czynną • podaje przykład obszaru chronionego lub pomnika przyrody znajdującego się w najbliższej okolicy • omawia na przykładach przystosowania roślin do ruchu wody • omawia sposób pobierania tlenu przez organizmy wodne 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wysokość Słońca nad widnokretem oraz długość cienia podczas górowania w poszczególnych porach roku • porównuje rozmnażanie płciowe z rozmnażaniem bezpłciowym • omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny • określa rolę saprofitów • wyjaśnia pasożytnictwo • opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy 	

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega ochrona ścisła • podaje przystosowania ryb do życia w wodzie • wskazuje elementy rzeki • przyporządkowuje na schematycznym rysunku odpowiednie nazwy do stref życia w jeziorze • odczytuje nazwy organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora • wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie • omawia przystosowania zwierząt do zmian temperatury 	<p>nazwy miejscowości</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych • wyjaśnia, czym są parki narodowe • podaje przykłady obiektów, które są pomnikami przyrody • omawia sposób zachowania się na obszarach chronionych • omawia na przykładach przystosowania zwierząt do życia w wodzie • wyjaśnia, dzięki czemu zwierzęta wodne mogą przetrwać zimę • podaje nazwy organizmów żyjących w górnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje warunki życia w poszczególnych biegach rzeki • charakteryzuje przystosowania roślin do życia w dowolnej strefie • wymienia czynniki warunkujące życie w poszczególnych strefach jeziora • wymienia zwierzęta żyjące w strefie przybrzeżnej, charakteryzuje przystosowanie • charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające je przed utratą wody i wiatrem • charakteryzuje warunki abiotyczne panujące w poszczególnych warstwach lasu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje apel do osób mających zamiar hodować zwierzę lub podarować je w prezencie • omawia rolę witamin • omawia rolę soli mineralnych w organizmie • wyjaśnia rolę enzymów trawiennych • wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne przekształcanie pokarmu • wyjaśnia, jak należy dbać o układ krwionośny • wyjaśnia, na czym polega współpraca układów 	

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje warstwy lasu wymienia po dwa gatunki organizmów żyjących w dwóch wybranych warstwach lasu podaje zasady zachowania się w lesie rozpoznaje dwa drzewa iglaste i dwa liściaste podaje dwa przykłady znaczenia łąki wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw rozpoznaje przynajmniej trzy gatunki poznanych roślin łąkowych wymienia nazwy zbóż 	<p>środkowym i dolnym biegu rzeki</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia warunki panujące w górnym w dowolnym biegu rzeki podaje nazwy stref życia w jeziorze wymienia grupy roślin żyjących w strefie przybrzeżnej rozpoznaje na ilustracjach pospolite rośliny wodne przytwierdzone do podłoża omawia przystosowania roślin do niskiej lub wysokiej temperatury podaje nazwy warstw lasu rozpoznaje pospolite organizmy żyjące 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rosnące w Polsce rośliny iglaste rozpoznaje niektóre gatunków drzew liściastych wymienia typy lasów rosnących w Polsce omawia zmiany zachodzące na łące w różnych porach roku rozpoznaje przynajmniej pięć gatunków roślin występujących na łące wyjaśnia pojęcia: zboża ozime, zboża jare podaje przykłady wykorzystywania uprawianych warzyw omawia sposoby wykorzystywania roślin zbożowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje schematyczny rysunek ilustrujący wymianę gazową zachodzącą w płucach na modelu lub planszy wskazuje kości o różnych kształtach wymienia zadania mózgu, rdzenia kręgowego i nerwów wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia wskazuje na planszy drogę informacji dźwiękowych uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich 	

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celującą
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracjach owies, pszenicę i żyto podaje przykłady warzyw uprawianych na polac 	<p>w poszczególnych warstwach lasu</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy budowy roślin iglastych ułatwiające ich rozpoznawanie wymienia cechy ułatwiające rozpoznawanie drzew liściastych wymienia cechy łąki wymienia zwierzęta mieszkające na łące przedstawia w formie łańcucha pokarmowego proste zależności 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje nasiona trzech zbóż uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu 	<p>narządów zmysłów</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg rozwoju nowego organizmu wyjaśnia na przykładach, czym jest odpowiedzialność wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną klasyfikuje wskazane elementy na: ożywione składniki przyrody, nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka 	

